

W nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 12 (140) grudzień 2022

Walne Zgromadzenie IRWŁ

- rolnictwo w Łódzkiem

str. 8-9

Noc Betlejemaska

- ks. Jarosław Leśniak

str. 3

Skórki cytrusów

- doskonały dodatek do świątecznych ciast

str. 15

Spis treści

Aktualności

Pomódlmy się w Noc Betlejemską
.....str. 3
Konkurs KRUS
.....str. 4

Ubezpieczajmy się u siebie

30-lecie TUW „TUW”
.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania izby rolniczej
.....str. 6-7

Temat numeru

Walne Zgromadzenie IRWŁ
.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Żyto ozime
.....str. 10-11

Komisja IRWŁ
.....str. 13

Specjalista doradza

ARiMR
.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Skórki cytrusów
.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Św. Mikołaj
.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Piotr Kociołek Janusz Frydrychowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	Urząd Gminy w Łasku ul. Warszawska 14 98-100 Łask, pokój 48	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Zbigniew Marczak Krzysztof Ogórek	ul. Kaliska 9a 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Waldemar Wojciechowski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Jarosław Gasiński	ul. Cmentarna 3 98-330 Pajęczno	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Szymon Bogusławski	Starostwo Powiatowe ul. Dąbrowskiego 7, pok. 105 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Paweł Rochala	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 11	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Zbigniew Szudlarek	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-455 Łódź ul. Żurawia 7/9	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział Kutnowsko-Łowicki	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51 druga lokalizacja: 99-300 Kutno ul. Zduńska 9	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety
Sylwia Skulimowska – 604 627 197
sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl
Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000
piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Stock Adobe
Artykuł tematyczny - Pomódlmy się w Noc Betlejemską str. 3

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl
Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca:

SAM-ROL Sp. z o. o.,
ul. Beskidzka nr 124,
91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21
Projekty i druk: www.tagraf.pl

Pomódlmy się w Noc Betlejemską

Już od wielu dni ulice, witryny sklepów, dekoracje, a przede wszystkim wszelkie media przypominają nam o nadchodzących dniach i wprowadzają uroczysty nastrój oczekiwania na Święta Bożego Narodzenia. Wszędzie wzmożony ruch, gorączka zakupów, pogoń za prezentami, sprzątanie mieszkań i otoczenia. Oto kolejny raz w naszym życiu nadchodzi wielka i święta noc, znowu narodzi się Jezus. Jednak z perspektywy minionych dni i wydarzeń pewnie nie będą one takie jak kilka lat wcześniej. Miniony czas pandemii, która jeszcze w różnych odsłonach do nas powraca zapewne odbił się piętnem na każdym z nas w naszych domach i rodzinach. Wojna w Ukrainie, kiedy to bezpośrednio spotykamy się z ludzkim cierpieniem, a sytuacja gospodarcza i ekonomiczna w wielu przypadkach staje się trudna dla wielu z nas, wymusza przewartościowanie wielu spraw.

Jak w tym czasie i z tym wszystkim sobie poradzić? Jak przygotować się i przeżyć ten czas Bożego Narodzenia? Tym bardziej, że oczekując na te święta zauważymy pewien dramat, który coraz częściej rozgrywa się wokół nas... Przychodzący na świat Jezus, Światłość świata, przez wielu jest nieprzyjmowany, a wręcz odrzucały. Coraz częściej w społeczeństwie rozpowszechniona jest, niestety, kultura nacechowana egoizmem i zamknięta na poznanie i miłość Boga. Kultura, która rodzi zagubienie i niezadowolenie, obojętność i samotność, nienawiść i przemoc.

Stajemy w przeddzień świąt, w czasie adwentu – przygotowujemy i oczekiwania na Boże Narodzenie. Zapewne z wieloma pytaniami i strachami, nieco zagubieni w naszych myślach i sumieniach... Zastanawiamy się, jak odnaleźć się w tym wszystkim? Myślę, że w tym szczególnym czasie trzeba pamiętać, że „W Noc Bożego Narodzenia, Bóg otworzył nam Niebo, dzieląc z nami ziemskie życie.” o czym przypominał nam święty Jan Paweł II. Sam Bóg przychodzi do nas, aby nas wesprzeć, aby być z nami i wspierać nas w tym, co może nie potrafimy unieść, czego nie potrafimy zrozumieć, z czym nie możemy się pogodzić. Warto jeszcze pamiętać, w tej naszej refleksji, o jeszcze innych słowach świętego Jana Pawła II-go: „Człowiek jest wielki nie przez to, kim jest, ale przez to, czym dzieli się z innymi.” Pewnie powinniśmy się nad nimi zastanowić, gdyż każdy z nas w różny sposób może je realizować. Czasami dosłownie okazując wymierną pomoc materialną, a pewnie jeszcze częściej dzieląc się wszelkimi przejawami miłości.

Pamiętajmy jeszcze o takich prostych tradycjach i zwyczajach świątecznych, od których często odchodzimy, a które przecież wprowadzają nas w ten Boży wymiar

świętowania. Ważne jest nasze przygotowanie adwentowe, to modlitewne oczekiwanie, przygotowanie duchowe, posprzątanie w naszych sercach i sumieniach. Nasze świętowanie rozpoczniemy w domu od wieczerzy wigilijnej, którą spożyjemy w gronie bliskich przełamując się opłatkiem, przebacząc sobie wzajemne urazy. Wspomnijmy swoich zmarłych, których zabraknie przy wigilijnym stole. Życzymy sobie nawzajem najważniejszego spotkania z Dzieciątkiem Jezus, a także zdrowia, pomyślności, radości i pokoju oraz tego, abyśmy doczekali następnych świąt Bożego Narodzenia.

Świątom tym towarzyszą pewne zwyczaje. Jednym z nich jest wkładanie pod wigilijny obrus sianka. Zgodnie z wiarą chrześcijańską sianko po obrusie to nawiązanie do żłóbka, w którym przyszło na świat dzieciątko Jezus. To prośba o Błogosławieństwo, o zapewnienie domostwu dobrobytu. Sianko przywiązywano nawet do drzew owocowych, podawano je bydłu do jedzenia, nawet zakopywano w ziemi w polu. Wszystko po to, by w tych miejscach gościł dostatek, urodzaj i Boże Błogosławieństwo. Należy jednak pamiętać, że sianko to przede wszystkim symbol prostoty i skromności. Przypomina nam o tym, że Jezus Chrystus urodził się w ubogiej stajni, z dala od przepychu i bogactwa. Sianko pod obrusie ma więc symbolizować skromność, jaką każdy chrześcijanin powinien nosić w sercu.

Na koniec pozwolę sobie złożyć najlepsze życzenia przytaczając wiersz księdza Jana Twardowskiego w którym pisał o Bożym Narodzeniu, o czasie narodzin Jezusa w naszych sercach. Trwając z nim w modlitwie w nadziei, jaką niosą te święta.

ks. Jarosław Leśniak

Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej

Pomódlmy się w Noc Betlejemską

**Pomódlmy się w Noc Betlejemską,
w Noc Szczęśliwego Rozwiązania,
by wszystko się nam rozplątało węzły,
konflikty, powikłania.**

**Oby się wszystkie trudne sprawy
porozkręcały jak supełki,
własne ambicje i urazy
zaczęły śmieszyć jak kukielki.**

**Oby w nas paskudne jędze
pozamieniały się w owieczki,
a w oczach mądre łzy stanęły
jak na choince barwnej świeczki.**

ks. J. Twardowski

Szanowni Państwo!

W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, a także w imieniu pracowników biur IRWŁ i w swoim, życzę wszystkim Rolnikom wspaniałych Świąt Bożego Narodzenia!

Oby wspólne chwile spędzone przy wigilijnym i świątecznym stole były okazją do rozmów, rodzinnej atmosfery, wesołego kołędowania, spokoju i odpoczynku wśród znajomych i najbliższych.

W nadchodzącym nowym roku 2023 życzę wszystkim Państwu wiele optymizmu i realizacji osobistych oraz zawodowych planów i zamierzeń. Przede wszystkim zdrowia i radości, szczęścia i spełnienia marzeń. Mam nadzieję, że nowy rok przyniesie rolniczym rodzinom dobre i bogate plony, a polskiemu rolnictwu mądrość, rozważność i docenienie naszej wspólnej pracy.

Niech nam wszystkim darzy się w polu i zagrodzie! Wszystkiego dobrego!

Dromis Toad Węglewski

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Obraz, wyk. Jerzy Kacprowski, Muzeum Regionalne w Brzezinach

XIV Konkurs wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych w szkołach województwa łódzkiego

Za nami XIV edycja konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych w szkołach województwa łódzkiego. Niezmiennie od pierwszej edycji w 2009 roku, głównymi organizatorami konkursu i fundatorami nagród są: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszowicach oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi. Od kilku lat wśród organizatorów jest również Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi oraz instytucje wchodzące w skład wojewódzkiej komisji ds. BHP w rolnictwie indywidualnym: Oddział Terenowy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi, Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego. Patronat medialny objęły miesięczniki: RADA i W NOWEJ ROLI.

Od początku istnienia, organizatorzy postawili przed sobą sześć podstawowych celów, które pełni konkurs: podniesienie poziomu wiedzy i stopnia wrażliwości młodzieży na zagrożenia wypadkowe występujące w rodzinnych gospodarstwach rolnych; kształtowanie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie; szerzenie idei bezpiecznej pracy wśród młodych rolników; rozwijanie zainteresowań uczniów; promowanie najlepszych uczniów oraz szkół rolniczych w środowisku oświatowym i społeczności lokalnej; promowanie szkół podejmujących działania w zakresie propagowania wiedzy o bhp.

W tym roku, po raz drugi z rzędu ze względu na sytuację sanitarno-epidemiologiczną konkurs został przeprowadzony w innej formule. Z uwagi na bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i przedstawicieli organizatorów, zaproponowaliśmy przeprowadzenie konkursu w jednym etapie - szkolnym.

Chęć przeprowadzenia konkursu wyraziło 16 szkół ponadpodstawowych o profilu rolniczym. W zależności od liczby uczestników biorących udział w konkursie, przewidziano nagrodzenie następującej liczby laureatów:

- do 10 uczniów: nagroda dla jednego laureata;
- od 11 do 20 uczniów: nagrody dla dwóch laureatów;
- powyżej 20 uczniów: nagrody dla trzech laureatów.

Za przebieg konkursów w każdej ze szkół odpowiadały komisje konkursowe, powołane przez dyrekcje placówek. W konkursie wzięło udział łącznie 449 uczniów z 16 szkół o profilu rolniczym. Najwyższą liczbę - 25 punktów (z 30 możliwych) zdobyło dwóch uczniów: Paweł Buresz ze szkoły w Dobryszycach i Patryk Wira ze szkoły w Czarnocinie.

Dla laureatów przewidziano atrakcyjne nagrody, ufundowane przez współorganizatorów:

dla laureatów I miejsca:

- smartwatche Garmin od Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi (szkoły w Dobryszycach i Czarnocinie),
- myszki gamingowe Logitech (szkoły w Bujnach i Łodzi),
- wideorejestratory samochodowe Mio od: Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Lp.	Szkoła	Data etapu szkolnego	Liczba uczniów, biorących udział w konkursie	Liczba nagrodzonych uczniów	Dane laureatów
1.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach	03.11.2022	44	3	1. Paweł Buresz 2. Krzysztof Komorowski 3. Daniel Dyguda
2.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czarnocinie	03.11.2022	43	3	1. Patryk Wira 2. Mikołaj Pielesiak 3. Krystian Maciołek
3.	Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojsławicach	26.10.2022	22	3	1. Szymon Cieślak 2. Hubert Pawlak 3. Mateusz Jonczyk
4.	Zespół Szkół w Głuchowie	02.11.2022	47	3	1. Hubert Świderek 2. Krystian Ciach 3. Jakub Kosmatka
5.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Widzewie	03.11.2022	22	3	1. Olgierd Sumarowski 2. Kacper Krawiec 3. Kacper Soboski
6.	Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Piątku	27.10.2022	38	3	1. Piotr Dysierowicz 2. Bartosz Kamiński 3. Adrian Królak
7.	Zespół Szkół nr 1 w Bratoszowicach	28.10.2022	15	2	1. Jan Stępiak 2. Dominik Kaluża
8.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Zduńskiej Dąbrowie	03.11.2022	42	3	1. Mateusz Maltański 2. Adrian Kubica 3. Mateusz Flis
9.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 CKZ w Łowiczu	25.10.2022	15	2	1. Wiktor Domińczak 2. Jakub Stokowski
10.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Mieczysławowie	28.10.2022	36	3	1. Dominik Dutkiewicz 2. Szymon Jaroszczak 3. Jakub Gruszczyński
11.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Lututowie	25.10.2022	23	3	1. Bartłomiej Gwiazda 2. Hubert Piestrzyński 3. Hubert Kopeć
12.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Zawodowego w Bujnach	03.11.2022	17	2	1. Mateusz Plich 2. Kacper Krawczyk
13.	Zespół Szkół Rzemiosła w Łodzi	03.11.2022	36	3	1. Katarzyna Stasiak 2. Zuzanna Kopeć 3. Wiktor Kabziński
14.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych CKU w Szydłowie	28.10.2022	9	1	1. Krystian Pietrzkowski
15.	Zespół Szkół Rolniczych w Sędziejowicach	28.10.2022	25	3	1. Julia Włodarczyk 2. Sebastian Urbaniak 3. Dominik Szulc
16.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Poddębicach	04.11.2022	15	2	1. Damian Próbka 2. Mateusz Spalony
Łączna liczba uczestników			449	42	

w Łodzi (szkoły w Lututowie, Mieczysławowie, Sędziejowicach, Szydłowie i Zduńskiej Dąbrowie),

- wideorejestratory samochodowe Mio od Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi (szkoły w Głuchowie, Piątku, Widzewie i Wojsławicach),
- słuchawki Huawei Free Buds 4 od Łódzkiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (szkoły w Łowiczu i Poddębicach),
- walizka podróżna od Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszowicach (szkoła w Bratoszowicach);

dla laureatów II miejsca:

- smartwatche Garrett od Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Łodzi (15 szkół);

dla laureatów III miejsca:

- głośniki bezprzewodowe JBL i powerbanki Hama od Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi (szkoły w Czarnocinie, Dobryszycach, Lututowie, Sędziejowicach, Wojsławicach i Widzewie);
- opaski Realme Band 2 od Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego (szkoły w Mieczysławowie i Zduńskiej Dąbrowie);
- słuchawki Logitech od Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi (szkoły w Głuchowie i Piątku);
- opaska Smartband od Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Łodzi (szkoła w Łodzi).

Dziękujemy szkołom, które zgłosiły chęć uczestnictwa w konkursie. Gratulujemy laureatom i uczestnikom za podjęcie trudu zmierzenia się z tematyką zasad bhp w rolnictwie. Jednocześnie już dziś zapraszamy do kolejnej, XV edycji konkursu, która zostanie zorganizowana jesienią 2023 roku.

Przemysław Kraska
OR KRUS w Łodzi
tel. 502 745 030

Laureaci ze Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Zduńskiej Dąbrowie

Jubileusz 30-lecia Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw”

Istota ubezpieczeń wzajemnych polegająca na idei solidarnej pomocy „jeden za wszystkich wszyscy za jednego” ma bardzo długą historię. W Polsce pierwsze przejawy realizacji idei ubezpieczeń pojawiły się w XVI i XVII wieku, kiedy to w niektórych miastach powstawały tzw. porządki ogniowe stanowiące zorganizowaną pomoc sąsiedzką oraz kasy ogniowe, które można zaliczyć do zaczątków towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Pierwsze zakłady ubezpieczeń powstały na ziemiach polskich w okresie zaborów, w tym między innymi Towarzystwo Ogniowe na terenie Księstwa Warszawskiego, które swoją działalnością obejmowało zarówno budynki miejskie, jak i wiejskie. Wzajemnościowa forma ubezpieczeń zyskała szczególną popularność na terenie Królestwa Galicji. Pionierem było powstałe w 1860 roku w Krakowie Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia „Florianka”, które sprzedawało polisy chroniące mienie na wypadek pożaru i na życie, a także prowadziło liczne przedsięwzięcia o charakterze prewencyjnym. W okresie międzywojennym polski rynek towarzystw ubezpieczeń wzajemnych należał do najbardziej dynamicznych w Europie, a ich udział w rynku ubezpieczeń wynosił ponad 65%. Władze komunistycznej Polski w ramach likwidowania różnych form samoorganizacji społecznej obywateli zniosły całkowicie ubezpieczenia wzajemne. Dopiero zmiany ustrojowe po upadku PRL, ponownie po ponad półwiekowej przerwie, umożliwiły tworzenie towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” jest pierwszym zakładem ubezpieczeniowym, który po drugiej wojnie światowej rozpoczął działalność w formule wzajemnościowej.

Tuw „Tuw” uzyskało zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w dniu 10 października 1991 roku, natomiast 27 lutego 1992 roku Sąd dokonał pierwszego wpisu do Rejestru towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Zamysłem organizatorów Tuw „Tuw” było stworzenie powszechnego, ogólnopolskiego zakładu ubezpieczeń wzajemnych działającego w nurcie inicjatyw społecznych i obywatelskich.

Idea wzajemności ubezpieczeniowej znalazła żywy i pozytywny oddźwięk wśród obywateli naszego kraju i w wielu środowiskach. Ubezpieczeniami wzajemnymi zainteresowały się także organizacje o charakterze stowarzyszeniowym, samorządy rolnicze i terytorialne oraz kościoły katolicki. Liczba zwolenników idei wzajemności ubezpieczeniowej, korzystających z oferowanej od 30 lat przez Tuw „Tuw” ochrony, ciągle się zwiększa. Obecnie Tuw „Tuw” liczy blisko 1,9 miliona członków, którymi są osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną.

Członkowie Tuw „Tuw” oprócz umowy ubezpieczenia mogą wyrazić wolę uczestnictwa w związkach wzajemności członkowskiej na podstawie umowy. Obecnie w Towarzystwie funkcjonuje ponad 20 związków, z których zdecydowana większość jest reprezentowana przez środowiska rolnicze. Zasadniczym celem związków jest dbanie o wzajemne interesy ubezpieczeniowe, rozwijanie świadomości ubezpieczeniowej oraz promowanie prewencji ubezpieczeniowej.

Zgodnie ze Statutem Tuw „Tuw” związki wzajemności członkowskiej tworzą na Walnym Zgromadzeniu Kurię Związkową posiadającą prawo głosu, a tym samym prawo do decydowania o losach Tuw „Tuw”, czyli o losach wszystkich ubezpieczonych Członków.

W 2006 roku pomiędzy Tuw „Tuw” a Izbą Rolniczą Województwa Łódzkiego została zawarta Umowa o utworzeniu ZWC „Gospodarz”. Jej zasadniczym celem jest umożliwienie rolnikom z terenu województwa łódzkiego, korzystania z przywilejów wynikających ze wzajemnościowego charakteru Tuw „Tuw”.

Wzajemna współpraca w ramach ZWC „Gospodarz” pozwala Tuw „Tuw” realizować odpowiedzialną troskę o ochronę ubezpieczeniową rolników. Tuw „Tuw” wspólnie z ZWC „Gospodarz” organizuje szereg szkoleń służących upowszechnianiu wiedzy o ubezpieczeniach dedykowanych rolnikom, jak również angażuje się w działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa pracy na wsi. Dzięki utrzymywaniu bliskich relacji Tuw „Tuw” ma możliwość szybkiego reagowania i niesienia pomocy w razie wystąpie-

nia zdarzeń losowych. Wspólnie realizowane działania prewencyjne takie jak finansowanie wyposażenia jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej mają na celu zwiększenie skuteczności prowadzonych akcji ratowniczych oraz poprawę bezpieczeństwa pracy strażaków-ochotników.

Tuw „Tuw” śledząc zmiany zachodzące w rolnictwie, dostosowuje i uatrakcyjnia na bieżąco ofertę ubezpieczeniową do aktualnych oczekiwań rolników, tworząc m.in. dedykowane dla rolników programy ubezpieczeniowe zapewniające kompleksową i atrakcyjną cenowo ofertę ubezpieczenia ich majątku. Tuw „Tuw”, jako jeden z niewielu zakładów ubezpieczeń, posiada w ofercie ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich od zdarzeń losowych z dopłatami do składki z budżetu państwa. W programie tzw. „ubezpieczeń z dopłatami” Towarzystwo uczestniczy od samego jego początku, czyli od 2006 roku.

Warto zauważyć, że Tuw „Tuw” oferuje atrakcyjne składki ubezpieczeniowe, m.in. dzięki zastosowaniu zniżek za kompleksowe ubezpieczenie mienia, za staż członkowski, przynależność do ZWC, jednorazową płatność, czy też bezskodowy przebieg ubezpieczenia. Istotny jest również fakt, że Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” jest partnerem w ogólnopolskim programie Karta Dużej Rodziny, w związku z czym posiadaczom tych kart przysługuje w wybranych ubezpieczeniach specjalna zniżka.

Tuw „Tuw” dysponuje rozbudowaną siecią agencyjną oraz licznymi placówkami terenowymi, w których można uzyskać nie tylko niezbędne informacje na temat oferty ubezpieczeniowej, lecz także pomoc w wyborze najkorzystniejszego zakresu ubezpieczenia.

Jubileusz 30-lecia Tuw „Tuw” jest nie tylko okazją do podsumowania dotychczasowej działalności, lecz także inspiracją do realizacji kolejnych planów i zamierzeń, które będą powodem do zadowolenia Członków Tuw „Tuw” i bodźcem do jego dalszego rozwoju.

Tuw „Tuw” liczy, że w kolejnych latach będzie miał możliwość kontynuowania upowszechniania idei wzajemności ubezpieczeniowej także dzięki obecności w jego wspólnocie przedstawicieli środowiska rolniczego z województwa łódzkiego.

30 lat
WZAJEMNOŚCI

*Zdrowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia,
pełnych życzliwości i wzajemnego zrozumienia,
a w nadchodzącym Nowym Roku samych szczęśliwych zdarzeń*

życzy
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw”

www.tuw.pl

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13.

Działania izby rolniczej - listopad 2022

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Tomaszewskiego

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wyraża opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze. Również wyraża opinie na wniosek gmin w sprawie stawki ceny żyta do ustalenia podatku rolnego na 2022 rok. Cena skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2023 rok ogłoszona w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2022r. **wynosi 74.05 zł za 1 dt.**

Zarząd na bieżąco monitoruje sytuację w rolnictwie i podejmuje działania min. kierując wnioskami w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji do odpowiednich instytucji według ich kompetencji.

W dniu 8.11.2022r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Bronisław Węglewski-Prezes IRWŁ poinformował w piśmie skierowanym do Prezesa KRIR, że do Biura IRWŁ w Łodzi nadal wpływają liczne sygnały od rolników w sprawie problemów z generowaniem kalkulacji suszowej. Ponadto rolnicy wnioskowali o utrzymanie Rządowej Tarczy Antyinflacyjnej na następny rok m.in. na paliwo rolnicze, nawozy, energię ze względu na trudną sytuację w rolnictwie (m.in. wzrastająca inflacja, wzrost

Forum Wiedzy i Innowacji w Rolnictwie - przedstawicielki IRWŁ - delegatki z powiatu łaskiego - Iwona Mamzer i Monika Mrowińska

Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Brzezińskiego na międzynarodowej wystawie AGRO SHOW. Pierwszy z prawej strony Przewodniczący Rady Eugeniusz Supera.

środków do produkcji rolnej). Kolejną sprawą jaką rolnicy zgłaszają do Biura IRWŁ jest ponowne podjęcie działań aby dopłaty do wsparcia dla producentów trzody chlewnej były też do tuczu i prosiąt rodzimych z zakupu.

W dniu 16.11.2022r. w związku z licznymi sygnałami od rolników, w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Bronisław Węglewski-Prezes IRWŁ skierował pismo do Wiktora Szmulewicza Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o podjęcie działań mających na celu otrzymanie pomocy suszowej przez rolników i o niezmiennianie zasad naboru wniosków suszowych w trakcie ich naboru.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektu:

- rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać wniosek o wpis do ewidencji producentów oraz szczegółowych warunków i trybu składania wniosku o wpis do ewidencji producentów;

- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2023 roku,

- ustawy o Planie Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W miesiącu listopadzie 2022r. odbyły się 4 posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 17.11.2022r. powiatu wieruszowskiego; w dniu 21.11.2022r. powiatu sieradzkiego i tomaszowskiego; w dniu 29.11.2022r. powiatu zgierskiego. Członkowie dyskutowali o trudnej sytuacji w rolnictwie. Przedstawiciele instytucji sektora rolnego przedstawili informacje m.in. na temat aktualnych zagadnień z zakresu ochrony roślin. Podczas posiedzenia Rady Powiatowej IRWŁ w Zgierzu odbyło się szkolenie na temat „Ubezpieczenia w rolnictwie, oferta ubezpieczeniowa”, którą przedstawiła pani Katarzyna Białek-Traut Dyrektor Biura Regionalnego „Tuw” w Łodzi.

Targi, konferencje, spotkania,

W dniu 7.11.2022r. Rada Powiatowa Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego Powiatu Piotrkowskie-

Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Piotrkowskiego w biogazowni w Wicie, koło Łowicza

go przy współpracy z Polską Grupą Biogazową zorganizowała wyjazd do Biogazowni PGB we wsi Wicie koło Łowicza (gm. Kocierzew).

Zwiedzanie biogazowni dało spojrzeć rolnikom na inne możliwości wykorzystania bio-odpadów do produkcji odnawialnych źródeł energii. Dziękujemy Polskiej Grupie Biogazowej za współorganizację bardzo ciekawej prezentacji Biogazowni.

W dniu 7.11.2022r. w siedzibie IRWŁ w Łodzi odbyło się szkolenie dla pracowników IRWŁ nt. „Bezpieczne i odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin. Szkolenie przygotowała dr Joanna Gałązka – Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin.

W dniu 9.11.2022r. w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się Posiedzenie Rady do spraw Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy Krajowej Radzie Izb Rolniczych. W ramach posiedzenia Rady dyskutowano na następujące tematy: polityka w ramach działań dla rodzin wiejskich, potencjał energii odnawialnej na terenach wiejskich, dostęp do edukacji, „Mama +” dodatek czy emerytura, Ekoschematy - obowiązek od 2023r., propozycje zmian do Ustawy o Ubezpieczeniu Społecznym Rolników. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentowała pani Ewa Bednarek – członek Zarządu IRWŁ.

Inna działalność IRWŁ

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl oraz Facebooku IRWŁ <https://www.facebook.com/IzbaRolniczaWojewodztwaLodzkiego>.

Beata Gregorczyk-Rzewuska
p.o. Dyrektora Biura IRWŁ

7 listopada 2022 roku - szkolenie na temat „Bezpieczne i odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin” w siedzibie IRWŁ w Łodzi

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

“ASPOL”

95-200 Pabianice, Świętniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

Rolnictwo w Łódzkiem

- VII w VI kadencji Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

VII w VI kadencji Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego odbyło się 12 grudnia 2022 rok w sali konferencyjnej siedziby Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Łodzi przy ulicy Beskidzkiej nr 124. W posiedzeniu Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego uczestniczyli Przewodniczący i Delegaci Rad Powiatowych IRWŁ oraz przedstawiciele instytucji rolniczych.

Walne Zgromadzenie IRWŁ otworzył Prezes Bronisław Węglewski, a obrady poprowadził Wiceprezes IRWŁ Andrzej Komala. W Walnym Zgromadzeniu uczestniczyli również Członkowie Zarządu: Ewa Bednarek, Jacek Ossowicz oraz zaproszeni goście. Grzegorz Wojciechowski – Poseł na Sejm RP, Jolanta Nawrocka – członek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych, Andrzej Górczyński - Członek Zarządu Województwa Łódzkiego, Delegat Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Kutnowskiego i Walnego Zgromadzenia IRWŁ Magdalena Nowicka - zastępca dyrektora Departament Płatności Bezpośrednich z MRiRW, dr Włodzimierz Skorupski - Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Anna Pietraszko – zastępca dyrektor Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARMiR, Tomasz Nowicki - Dyrektor Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Łodzi, Janusz Ciesielki - Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR Łódź oraz Anna Bieniawska - Doradca Zarządu TUV „TUV” i Katarzyna Białek-Traut - Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUV” w Łodzi, Andrzej Kwiatkowski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi.

Przedstawiciele rolników województwa łódzkiego w czasie kilkugodzinnej debaty omówili tematykę związaną z rolnictwem naszego regionu, ale także z rolnictwem Polski. Katarzyna Białek-Traut - Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUV” przeprowadziła również szkolenie na temat obowiązkowych i nieobowiązkowych ubezpieczeń rolniczych.

W czasie Walnego Zgromadzenia Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wraz z Zarządem i z pracownikami podziękował Dyrektorowi Biura IRWŁ Jerzemu Kuzańskiemu za lata wieloletniej i owocnej współpracy, życząc zdrowia i spełnienia marzeń. Goście oraz członkowie Walnego Zgromadzenia mieli okazję skosztować pol-

skich jabłek i soków przywiezionych przez sadownika, członka Zarządu IRWŁ – Jacka Ossowicza.

Walne Zgromadzenie przegłosowało wnioski z obrad, które w dniu 13 grudnia zostały przesłane do Krajowej Rady Izb Rolniczych w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji.

1. Podjąć działania mające na celu obowiązkowe wprowadzenie badania zboża importowanego z Ukrainy na obecność pestycydów. Zbo-

że przywożone z Ukrainy, jako zboże techniczne nie podlega badaniom a w praktyce zostaje użyte do tradycyjnych celów np. konsumpcyjnych czy do skarmiania zwierząt.

2. Podjąć działania mające na celu wprowadzenie regulacji prawnych, aby wójtowie gmin mieli obowiązek przekazywania Spółkom Wodnym działającym na terenie gmin informacji na temat ilości hektarów fizycznych poszczególnych gospodarstw

rolnych. Obecnie spółki opierają swoją składkę o stare często nieaktualne dane. Występują do wójta i nie uzyskują takich informacji ze względu na obowiązujące przepisy.

3. Podjąć działania mające na celu podwyższenia kwot emerytur i rent chorobowych wypłacanych przez KRUS.

4. Podjąć działania mające na celu rozpoczęcie procedury zniesienia strefy czerwonej w powie-

cie rawskim w związku z ASF. Strefa ta znajduje się w trzech gminach: Biała Rawska, Sadkowiec, Regnów. Od dłuższego czasu w powiecie rawskim i okolicach nie znaleziono ani wirusa choroby w stadzie ani martwego dzika z ASF.

5. Podjąć działania mające na celu zmianę zgłaszania kandydatów w wyborach do rady powiatowej izby w okręgu wyborczym, w którym liczba danej izby wynosi mniej niż 50 członków danej izby posiadających prawo wyborcze. Zgłoszenie kandydatury wymaga poparcia co najmniej 10% członków danej izby posiadających czynne prawo wyborcze. W praktyce kandydaci mają problem ze zebraniem podpisów poparcia.

6. Podjąć działania mające na celu, aby rok 2023 był rokiem przejściowym dla rolników składających wnioski o dopłaty bezpośrednie z uwagi na to, iż rolnicy są już po zasiewach jesiennych z zaplanowaną produkcją na rok 2023. Na dzień dzisiejszy również jest brak wszystkich wytycznych w sprawie ekoschematów.

7. Podjąć działania mające na celu zwiększenie dopłaty do paliwa rolniczego do kwoty 1,50 za litr.

Ewa Bednarek - Członek Zarządu IRWŁ

Beata Gregorczyk-Rzewuska
p.o. Dyrektora Biura IRWŁ

Jolanta Nawrocka - Członek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych

Janusz Ciesielski - Dyrektor KOWR OT Łódź

dr Włodzimierz Skorupski Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii

Katarzyna Białek-Traut - Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi

Andrzej Górczyński - Członek Zarządu Województwa Łódzkiego

Magdalena Nowicka - zastępca dyrektora Departament Płatności Bezpośrednich z MRiRW

Jerzy Kuzański były Dyrektor Biura IRWŁ i Bronisław Węglewski Prezes IRWŁ

Janusz Frydrychowski - delegat z powiatu bełchatowskiego

Vademecum rolnika

- żyto ozime w doświadczeniach PDO

Znaczący areal uprawy żyta ozimego wiąże się z dużym udziałem w kraju gleb lekkich, na których jest głównie uprawiane. Żyto wyróżnia się największą zimotrwałością, ma mniejsze wymagania glebowe w porównaniu do pozostałych zbóż, lepiej znosi stanowiska z nieuregulowanym odczynem pH gleby, dobrze wykorzystuje zapasy wody zimowej, najlepiej radzi sobie także z okresowymi niedoborami wody.

Badania w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) pozwalają wyróżnić odmiany, które najlepiej sprawdzają się w różnych rejonach Polski. Pożądaną właściwością nowych odmian powinna być również możliwość szybszej regeneracji po wystąpieniu stresu, co ma przełożenie w obliczu zmieniającego się klimatu i ekstremalnych zjawisk pogodowych. Udoskonalone odmiany przyczyniają się do ograniczenia nawożenia mineralnego oraz liczby zabiegów ochrony roślin, by jak najlepiej spełnić oczekiwania integrowanych systemów ochrony i produkcji oraz cechować się dużą odpornością na najważniejsze choroby grzybowe.

Źródłem informacji o odmianach są wyniki Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych. W doświadczeniach PDO w województwie łódzkim w sezonie 2021/2022 badano 21 odmian żyta ozimego. Doświadczenia dwuczynnikowe założono w SDOO Sulejów, ZDOO Łuźmierz i ZDOO Masłowice. Sezon wegetacyjny 2021/2022 sprzyjał uprawie żyta ozimego. Średni plon odmian populacyjnych wyniósł 77,1 dt/ha. Sukcesem hodowców żyta było wprowadzenie do uprawy odmian mieszańcowych F1, plonujących wyżej w porównaniu z odmianami populacyjnymi. Odmiany mieszańcowe uprawiane na przeciętnym poziomie agrotechniki osiągały plon w przedziale 88,9 dt/ha do 94,8 dt/ha, czyli o ok. 10 dt/ha wyższy niż najlepsza odmiana populacyjna. Ziarno żyta to pełnowartościowa pasza dla zwierząt, daje porównywalne efekty z zastosowaniem ziaren innych zbóż, a stosunkowo niskie koszty uprawy, wysoki potencjał plonotwórczy, odporność na suszę, powinny skłonić producentów zwierząt do uprawy tego gatunku i wykorzystania żyta zarówno do produkcji kiszzonek jak i pasz treściwych.

Uśredniony plon żyta ozimego w roku 2022 na poziomie podstawowym wyniósł 84,7 dt/ha, natomiast na intensywnym poziomie plon był wyższy o 7,3 dt/ha. Największym potencjałem plonotwórczym na obu poziomach agrotechniki w odmianach populacyjnych wykazały się odmiany Reflektor, Dańkowskie Granat i Dańkowskie Dragon, zaś w odmianach mieszańcowych SU Performer, KWS Berado i KWS Rotor.

Plonowanie żyta ozimego w doświadczeniach PDO w woj. łódzkim w sezonie 2021/2022

Dzięki opracowanym wynikom w ramach PDO i analizie cech rolniczo-użytkowych odmian żyta ozimego rolnicy mają możliwość wyboru właściwej odmiany do siewu. Decyzja ta powinna wynikać nie tylko z oferty dystrybutora, tylko być wynikiem przemyślanego wyboru rolnika. Chcąc w pełni wykorzystać potencjał plonotwórczy i uzyskać wysoki plon odmian, warto korzystać z wyników PDO, w tym List odmian zalecanych (LOZ) do uprawy

wy na obszarze województwa. Rekomendacja odmian oparta jest nie tylko o wyniki plonowania odmian w sezonie wegetacyjnym, ale również ich stabilność w latach.

We współczesnym rolnictwie jednym z głównych czynników warunkujących wzrost produkcji roślinnej jest odmiana. Postęp biologiczny jest obecnie najważniejszym z czynników wpływających na wzrost produktywności roślin, a jego udział w całkowitej produktywności roślin w roku 2022 szacowany jest na 85%, natomiast nawożenie i ochrona roślin na 15%. Dla porównania w latach 1971-1990 wpływ odmiany na ogólną produkcję wynosił 52%, a w latach 1991-2015 postęp biologiczny plasował się na poziomie 70%. Współczesny rolnik ma świadomość, że bez postępu biologicznego, nie będzie miał możliwości intensyfikacji swojej produkcji i nie będzie mógł przystosować jej do ciągle zmieniających się wymagań konsumentów. Istniejący w Polsce system Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) ułatwia efektywniejsze wykorzystanie postępu biologicznego i umożliwia wykorzystanie czynnika odmianowego do poprawy rentowności gospodarstwa i podniesienia jakości plonów. Dlatego warto śledzić wyniki Porejestrowych doświadczeń odmianowych (PDO) i Listy odmian zalecanych (LOZ), i na ich podstawie świadomie dobierać odmiany uprawiane w swoim gospodarstwie. Integracja sposobu uprawy i właściwy dobór odmiany pozwoli na otrzymanie optymalnego plonu i jego jakości użytkowej.

W roku 2022 do Krajowego rejestru (KR) wpisano osiem odmian żyta ozimego. Wśród nich znalazło się sześć odmian mieszańcowych – Gulden, KWS Gilmor, KWS Identor, KWS Inspirator, KWS Novor, KWS Pulsor oraz dwie odmiany populacyjne – Dańkowskie Alvaro

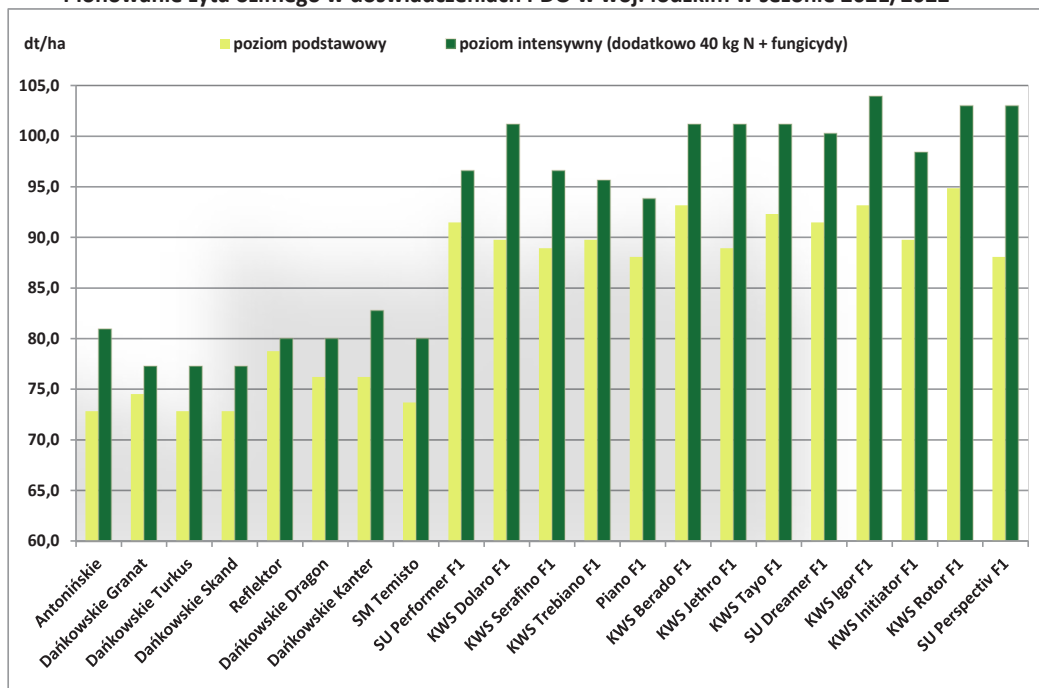
i Dańkowskie Kalcyt. Krajowy rejestr liczy aktualnie 82 odmiany żyta ozimego, z których 53 przeznaczonych jest do uprawy głównie na ziarno (24 odmiany populacyjne, 29 odmian mieszańcowych) oraz 28 składników odmian mieszańcowych. W Krajowym rejestrze znajduje się również jedna odmiana przeznaczona do uprawy na cele zielonkowe – Paster. W ostatnich latach wystąpił wyraźny wzrost udziału odmian zagranicznych w Krajowym rejestrze. Obecnie stanowi 55% wszystkich zarejestrowanych odmian żyta ozimego przeznaczonych do uprawy na ziarno.

Poniżej charakterystyka nowo zarejestrowanych odmian.

Dańkowskie Alvaro – odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna na poziomie czołowych odmian populacyjnych. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i rynchosporiozę – średnia, na pleśń śniegową, rdzę źdźbłową i septoriozy liści – dość mała. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsypanym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania dość mała, zawartość białka dość duża. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo mała, końcowa temperatura kleikowania bardzo niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

Dańkowskie Kalcyt – odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna na poziomie czołowych odmian populacyjnych. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej

Plonowanie żyta ozimego w doświadczeniach PDO w woj. łódzkim w sezonie 2021/2022

F1 – odmiana mieszańcowa
LOZ – odmiana zalecana do uprawy w woj. łódzkim

średniej. Odporność na rdzę brunatną – dość duża, na pleśń śniegową, choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę źdźbłową i rynchosporiozę – średnia, na septoriozy liści – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsylnym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania średnia, zawartość białka dość duża. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego mała do bardzo małej, końcowa temperatura kleikowania niska do bardzo niskiej. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

Gulden – odmiana mieszańcowa trójkomponentowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna duży do bardzo dużego. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Odporność na rynchosporiozę i septoriozy liści – dość duża, na pleśń śniegową, choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną i rdzę źdźbłową – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsylnym dość duże. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania dość mała, zawartość białka duża do bardzo dużej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego mała do bardzo małej, końcowa temperatura kleikowania niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

KWS Gilmor – odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus”), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Odporność na septoriozy liści – duża, na pleśń śniegową i mączniaka prawdziwego – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną i rynchosporiozę – średnia, na rdzę źdźbłową – dość mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsylnym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania dość duża, zawartość białka mała do bardzo małej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby duża.

KWS Identor – odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus”), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Odporność na rdzę brunatną i septoriozy liści – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i rynchosporiozę – średnia, na pleśń śniegową i choroby podstawy źdźbła – dość mała. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość ziarna w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie ziarna w kłosie średnia, liczba opadania dość duża, zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

KWS Inspirator – odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus”), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę brunatną, rdzę źdźbłową, rynchosporiozę i septoriozy liści – dość duża, na choroby podstawy źdźbła – średnia, na pleśń śniegową i mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość ziarna w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie

Tabela 1

Żyto ozime. Ważniejsze cechy rolnicze odmian (wg COBORU)

Odmiany	Rok rejestracji	Masa 1000 ziaren (g)	Wysokość roślin (cm)	Mączniak prawdziwy	Rdza brunatna	Rynchosporioza	Septorioza liści
odmiany populacyjne							
Antonińskie	2013	31,2	166	7,8	7,0	7,4	6,8
Dańkowskie Granat	2015	29,5	155	7,7	7,2	7,4	6,8
Dańkowskie Turkus	2016	30,7	156	7,8	7,3	7,3	6,8
Dańkowskie Skand	2017	30,4	154	7,5	6,5	7,3	6,7
Reflektor	2018	28,9	156	7,6	6,4	7,4	6,8
Dańkowskie Dragon	2020	29,9	159	7,8	6,8	7,6	6,7
Dańkowskie Kanter	2021	30,0	155	7,9	7,4	7,6	6,8
SM Temisto	2021	29,0	152	7,8	6,9	7,3	6,5
odmiany mieszańcowe							
SU Performer	2014	29,7	142	7,7	6,6	7,5	7,1
KWS Dolaro	2016	30,3	143	8,0	6,5	7,7	7,1
KWS Serafino	2017	29,1	148	7,8	7,0	7,6	7,0
KWS Trebiano	2018	31,1	150	7,8	7,3	7,8	7,3
Piano	2018	31,4	141	7,9	6,8	7,6	7,0
KWS Berado	2019	29,6	143	8,0	6,9	7,8	7,3
KWS Jethro	2019	31,4	149	7,8	6,9	7,9	7,3
KWS Tayo	2019	31,1	145	8,1	7,0	7,9	7,4
SU Dreamer	2020	31,3	141	7,8	6,6	7,7	6,8
KWS Igor	2021	29,5	143	8,0	6,5	7,8	7,4
KWS Initiator	2021	29,6	145	7,8	6,5	8,0	7,4
KWS Rotor	2021	30,3	141	7,9	6,5	7,8	7,4
SU Perspectiv	2021	29,7	143	8,0	6,4	7,6	7,0

Na Liście odmian zalecanych do uprawy (LOZ) w woj. łódzkim w roku 2022 znalazło się 11 odmian.

1. Antonińskie
2. Dańkowskie Granat
3. Dańkowskie Skand
4. Dańkowskie Turkus
5. KWS Berado
6. KWS Dolaro
7. KWS Jethro
8. KWS Serafino
9. KWS Tayo
10. KWS Trebiano
11. Reflektor

ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania duża, zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KWS Novor – odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus”), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na rdzę brunatną, rynchosporiozę i septoriozy liści – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego i rdzę brunatną – średnia, na pleśń śniegową – mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren średnia, gęstość ziarna w stanie zsylnym duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania duża, zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby duża.

KWS Pulsor – odmiana mieszańcowa trójkomponentowa (z systemem „Pollen Plus”), przeznaczona do uprawy na ziarno. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Odporność na rdzę brunatną i septoriozy liści – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rdzę źdźbłową i rynchosporiozę – średnia, na pleśń śniegową – dość mała. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, gęstość ziarna w stanie zsylnym dość mała. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania dość duże, zawartość białka mała do bardzo małej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego duża do bardzo dużej, końcowa temperatura kleikowania bardzo niska. Tolerancja na zakwaszenie przeciętna.

Iwona Michalska

COBORU

Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie

www.sulejow.coboru.gov.pl

*Niech Święta Bożego Narodzenia przyniosą radość,
zyczliwość i spokój.*

*Niech moc narodziłego Chrystusa będzie źródłem
nadziei i miłości,
a nadchodzący Nowy Rok obfituje w ludzkie dobro,
szczęście i zdrowie.*

W imieniu swoim i pracowników życzy

Dyrektor SDOO w Sulejowie

Przemysław Majchrowski

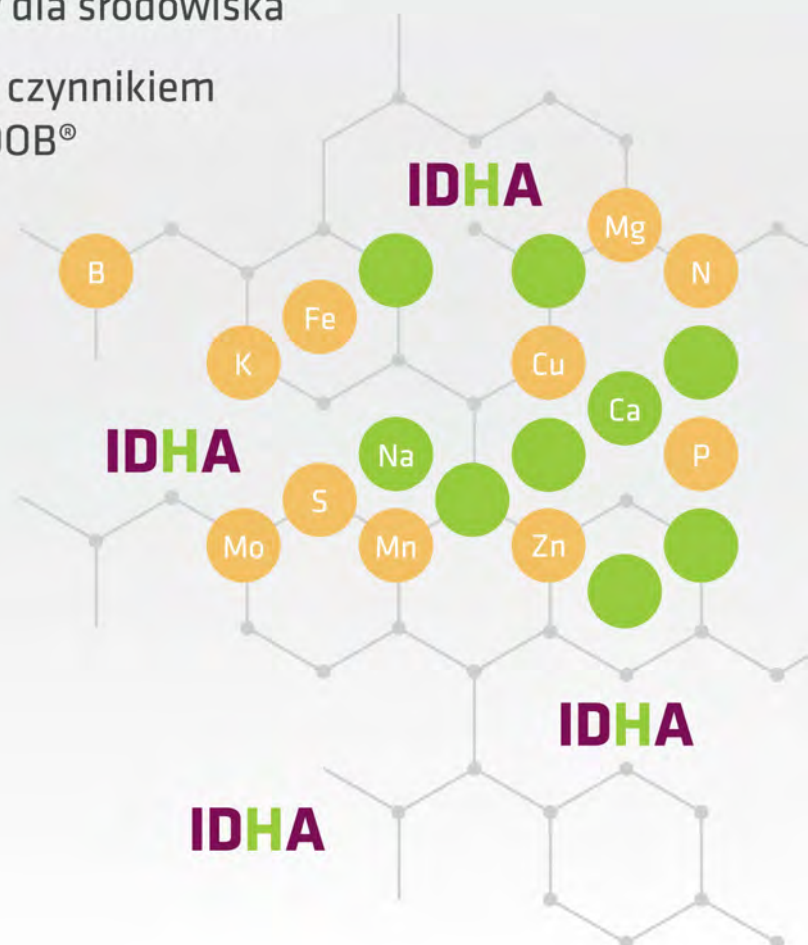

Nawozy ADOB®

Basfoliar® 2.0 36 Extra

Lider jest tylko jeden!

- lepsza wchłanianiałość
- kompleksowe nawożenie upraw
- nowoczesna technologia
- udoskonalona formuła
- wysoka efektywność
- biodegradowany i przyjazny dla środowiska
- chelatowany nowoczesnym czynnikiem **IDHA** – światowy patent ADOB®

www.adob.com.pl

ADOB®. Siła nauki

Stała Komisja Problemowa IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

2 grudnia 2022r. odbyło się posiedzenie Stałej Komisji Problemowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska. W posiedzeniu uczestniczyli: Przewodniczący Komisji - Roman Rosiński, członkowie komisji oraz zaproszeni goście: Monika Kawczyńska - przedstawiciel Agencji Nasiennej, Jacek Michalak - Kierownik Działu Agrochemicznej Obsługi Rolnictwa Okręgowej Stacji Chemiczno Rolniczej w Łodzi. Przewodnimi tematami posiedzenia były: znaczenie kwalifikowanego materiału siewnego w integrowanej ochronie roślin, w tym regulacje prawne dotyczące ochrony odmian, aspekty wapnowania gleb w kontekście dynamicznych zmian na rynku nawozów, aktualna sytuacja w rolnictwie województwa łódzkiego.

Celem wprowadzenia systemu ochrony prawnej odmian roślin jest zabezpieczenie interesów hodowców, którzy poświęcają swoją długoletnią pracę i niekiedy znaczne środki finansowe na wyhodowanie nowych odmian roślin. Istotne przy tym jest to, że działalność nakierowana na hodowlę nowych odmian roślin jest procesem nieprzewidywalnym, co wiąże się z dużym ryzykiem ponoszonym przez hodowców, którzy przecież nie wiedzą czy dana odmiana rośliny odniesie sukces na rynku. Agencja Nasienna zajmuje się także zbieraniem i kontrolą informacji od przetwórców oraz tych związanych z korzystaniem z przywileju odstępstwa rolnego. Działania agencji porządkują rynek nasienny w Polsce, co przynosi korzyści wszystkim zainteresowanym stronom – firmom nasiennym, hodowcom i rolnikom.

Oплата za siew ze zbioru w ramach odstępstwa rolnego wynosi **50% opłaty licencyjnej obowiązującej dla danej odmiany za każdy wysiany kg materiału ze zbioru.**

Obowiązek i zakres uiszczenia opłaty za odstępstwo rolne zależy od **posiadanej powierzchni gruntów rolnych** (grunty własne oraz dzierżawy pisemne lub ustne).

Do siewu odmiany chronionej wyłącznym prawem rolnik może użyć tylko:

- kwalifikowanego materiału siewnego, nabytego u licencjonowanego sprzedawcy, z urzędową etykietą i fakturą zakupu;

- nasion lub sadzeniaków z własnego zbioru, w ramach przywileju tzw. odstępstwa rolnego.

Siew ze zbioru w ramach odstępstwa rolnego nie wymaga uprzedniej zgody hodowcy, pod warunkiem, że:

- materiał do siewu rolnik zebrał z własnych lub dzierżawionych gruntów rolnych;
- odmiana, którą chce wysiać, jest odmianą populacyjną;
- odmiana należy do gatunku dozwolonego prawem do odstępstwa rolnego.

Ochrona prawna odmian roślin polega na tym, że tylko hodowca, który posiada wyłączne prawo do danej odmiany, jest uprawniony, aby:

- wytwarzać lub rozmnażać,
- przygotowywać do rozmnażania,
- oferować do sprzedaży,
- sprzedawać lub zbywać w inny sposób,

- eksportować,
- importować,
- przechowywać materiał siewny tej odmiany chronionej. Podmioty inne niż hodowca mogą wykonywać ww. czynności wyłącznie za zgodą uprawnionego hodowcy, na warunkach określonych w formie pisemnej umowy licencyjnej. W przeciwnym razie dochodzi do naruszenia wyłącznego prawa, co wiąże się z sankcjami cywilnoprawnymi i karnymi.

Do zadań Stacji Chemiczno Rolniczej w Łodzi należy między innymi:

- wykonywanie analiz gleb, roślin, produktów rolnych i leśnych
- doradztwo w sprawach nawożenia
- wykonywanie badań jakości nawozów
- wykonywanie ekspertyz i wydawanie opinii dotyczących zasobności gleb, składu chemicznego roślin i nawozów oraz prawidłowego stosowania nawozów
- prowadzenie działalności szkoleniowej w powyższym zakresie

Dla zapewnienia właściwej jakości świadczonych usług i wykonywanych prac badawczych, Stacja współpracuje z wieloma instytucjami, w tym instytucjami resortowymi, bierze udział w systemie międzynarodowych badań biegłości, prowadzi własny system badań międzylaboratoryjnych oraz posiada wdrożony system zapewnienia jakości.

Stacja (pod różnymi nazwami) swoją działalność na rzecz polskiego rolnictwa oraz ochrony agroekosystemów prowadzi od ponad 150 lat.

Za niskie pH powoduje: Uwstecznianie składników mineralnych wprowadzonych do podłoża z nawozami, np. w glebie kwaśnej fosfor (P) wiąże się z glinem (Al) lub żelazem (Fe) i przechodzi w formy niedostępne dla roślin.

Jakie korzyści płyną z optymalnego pH:

- zmniejszenie szkodliwego działania toksycznego działania glinu i manganu,
- poprawa dostępności dla roślin wielu składników pokarmowych,
- polepszenie właściwości fizycznych warstwy ornej gleby,
- zmniejszenie w glebie ilości szkodliwych dla rozwoju roślin grzybów i pasożytów, wzrost pożytecznej mikroflory,
- wzmocnienie rośliny oraz ochronę jej przed chorobami.

Składnik o bardzo niskiej mobilności w roślinie – powoduje m.in.

- Zahamowanie wzrostu szczytu pędu.
- Śluzowacenie korzenia.
- Deformacja liści, młode – skręcone i zagięte, starsze – postrzępione.
- Brązowe plamy na liściach, czasem brązowienie nerwów.
- Zasychanie wierzchołków liści.
- U zbóż pęknięcie młodych liści w ich połowie.
- U rzepaku począwszy od młodszych liści zmiana koloru od końcówek na jasnozielony do szarego, blaszka liściowa pomarszczona.
- U psiankowatych – tzw. sucha zgnilizna pomidorów i papryki.
- U jabłoni – tzw. – gorzka plamistość jabłek.

Na glebach kwaśnych efektywność nawożenia jest bardzo niska, a plony poniżej potencjału uprawianych odmian. Słabe wykorzystanie składników nawozowych, poza stratami ekonomicznymi, dodatkowo stanowi poważne zagrożenie dla środowiska naturalnego.

W środowisku kwaśnym proces nityfikacji ulega silnemu spowolnieniu, a co za tym idzie także przekształcanie azotu amonowego do azotanowego, który jest preferowany przez rośliny. Ponadto nadmierne stężenie azotu w glebie w formie amonowej może prowadzić do dużych strat gazowych składnika, a także być fitotoksyczne dla roślin, szczególnie w stadium kiełkowania i wschodów. Stąd też, w celu zmniejszenia strat azotu, w warunkach kwaśnych zaleca się stosowanie azotu saletrzanego. Niestety, ale rozwiązuje to problem tylko częściowo.

System korzeniowy roślin w warunkach kwaśnych jest płytki i słabo rozwinięty. Dlatego, wyjątkowo mobilny azot z formy saletrzanego zostanie pobrany przez rośliny tylko w niewielkiej części, a reszta zostaje wymyta poza zasięg korzeni i bezpowrotnie stracona. Optymalny odczyn gleby dla sprawnego i wydajnego przebiegu procesu nityfikacji powinien kształtować się w górnych granicach zakresu obojętnego, optymalnego dla danej kategorii gleby.

Na tym zakończono wystąpienie zaproszonych gości.

Komisja Problemowa IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu wypracowała następujące wnioski:

- Zwrócić się do MRIRW o utrzymanie na kolejne lata dopłat do zakupu nawozów mineralnych do produkcji rolnej.
- Wnioskować o podwyższenie dopłaty do materiału siewnego kwalifikowanego oraz zniesienie kopert. Kwota dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego powinna być z góry ustalona na dany rok z uwzględnieniem inflacji. (Powtórzyć wcześniej składany wniosek.)

Roman Wodzyński

Specjalista ds. rolnictwa i ekologii

Po raz drugi w tym roku można się ubiegać o zwrot części kosztów ubezpieczenia zwierząt

1 grudnia rozpocznie się drugi w 2022 r. nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej hodowcom drobiu, bydła i świń, którzy ubezpieczają zwierzęta od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą. Wsparcie to realizowane jest w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Salmonella kojarzona jest najczęściej z drobiem. Ta powszechnie występująca w środowisku bakteria zagraża jednak również innym zwierzętom. Wywołwana przez nią salmonelloza to choroba na wypadek wystąpienia której ubezpieczają się mogą rolnicy. Zachętą dla świadomych dotkliwych konsekwencji wynikających z wykrycia zakażenia w gospodarstwie jest finansowane z budżetu PROW 2014-2020 działanie „Zarządzanie ryzykiem”.

Ogłoszony został kolejny nabór w ramach tego wsparcia, a cały budżet na nie wynosi 108 mln euro.

Dofinansowanie to może być przyznane hodowcom drobiu, bydła i świń, którzy mają zarejestrowaną działalność produkcyjną i posiadają prawo do nieruchomości, na terenie której prowadzą hodowlę bądź chów tych zwierząt. By móc stać się beneficjentem tej pomocy, należy mieć podpisaną umowę ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą, z której wynika, że ubezpieczonych zostało co najmniej:

- 1000 sztuk drobiu (kurcząt, gęsi i indyków rzeźnych, drobiu nieśnego);
- 4 sztuki bydła;
- 14 sztuk świń.

Zainteresowany tym dofinansowaniem nie może również korzystać z innych dopłat do ubezpieczenia.

Istotne jest też, by umowa ubezpieczenia nie obejmowała okresu przed 1 kwietnia 2022 r.

Pomoc przyznawana będzie w formie 70 proc. dopłaty do opłaconej składki, pod warunkiem że z umowy ubezpieczenia wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20 procent.

Decyzja o przyznaniu pomocy wydawana jest standardowo w terminie 2 miesiące od dnia zakończenia naboru – oczywiście pod warunkiem braku konieczności uzupełnienia dokumentów bądź złożenia wyjaśnień. Natomiast wypłata następuje w terminie 30 dni od wydania decyzji o przyznaniu pomocy.

Wnioski o pomoc finansową w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” można składać od 1 do 30 grudnia 2022 roku w biurach powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego. Dokumenty można będzie złożyć osobiście, nadać rejestrowaną przesyłką pocztową lub za pośrednictwem formularza udostępnionego na Platformie Usług Elektronicznych ARiMR. Wnioski można również wysyłać w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP.

Więcej informacji: na portalu internetowym – www.gov.pl/web/arimr, pod numerem bezpłatnej infolinii – tel. 800-38-00-84 oraz w punktach informacyjnych w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Źródło: ARiMR

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej: jeszcze w grudniu można ubiegać się o wsparcie

Do 30 grudnia 2022 r. rolnicy mają czas, by starać się o środki finansowe na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej. Wsparcie to pochodzi z budżetu PROW 2014 - 2020 i skierowane jest do gospodarzy, którzy ponieśli straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych lub ASF. W tegorocznym naborze do tej pory do placówek ARiMR wpłynęło 60 wniosków o pomoc na kwotę 5,94 mln zł.

Dokumenty do 30 grudnia 2022 r. przyjmują biura powiatowe i oddziały regionalne ARiMR. Wnioski można złożyć osobiście, przesłać za pośrednictwem Poczty Polskiej lub elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP. Pomoc przyznawana jest zgodnie z kolejnością wpływu dokumentacji.

Przypomnijmy, że o pomoc na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej mogą się starać dwie grupy rolników. Do pierwszej należą ci, których gospodarstwa ucierpiały w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych, czyli deszczu nawalnego, suszy, przymrozków wiosennych, ujemnych skutków przezimowania, obsunięcia się ziemi, lawiny, gradu, huraganu czy uderzenia pioruna. Drugą stanowią poszkodowani w wyniku wystąpienia afrykańskiego pomoru świń (ASF).

O dofinansowanie można się ubiegać, gdy szkody w gospodarstwie, np. w sprzęcie, uprawach rolnych albo zwierzętach gospodarskich, powstały w roku, w którym jest składany wniosek lub w jednym z dwóch poprzednich lat. Straty muszą wynosić przynajmniej 30 proc. średniorocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających

rok, w którym wystąpiła szkoda. Do oszacowania można przyjąć również pięć lat poprzedzających rok wystąpienia szkody, jednak w tym przypadku pomija się lata o najwyższej i najniższej produkcji. Z kolei jeśli w gospodarstwie wystąpi ASF, o pomoc mogą starać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał w drodze decyzji zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok, a w dniu jej wydania zwierzęta, których dotyczyła, stanowiły co najmniej 30 proc. trzody chlewnej posiadanej przez rolnika.

Maksymalna pomoc, jaką można otrzymać w ramach tego wsparcia w całym okresie realizacji PROW 2014 - 2020, to 300 tys. zł na jednego beneficjenta i gospodarstwo. Poziom dofinansowania nie może przekroczyć jednak 80 proc. kosztów kwalifikowanych poniesionych na realizację danej inwestycji.

Rekompensaty z tytułu szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych można przeznaczyć na odtworzenie składników gospodarstwa, które uległy zniszcze-

niu. Wartość szkody musi oszacować komisja powołana przez wojewodę, a zakres kosztów podlegających refundacji musi być zgodny z katalogiem kosztów kwalifikowanych. I tak, w przypadku gdy w wyniku klęski żywiołowej zniszczona została konkretna maszyna rolnicza, można otrzymać dofinansowanie na jej odkupienie. Trzeba pamiętać, że musi to być nowa maszyna. A jeśli np. w wyniku przejścia huraganu zniszczeniu uległ sad, pomoc finansowa powinna zostać przeznaczona na odtworzenie uszkodzonych nasadzeń. Natomiast gdy przyczyną strat jest ASF, inwestycje realizowane z dofinansowaniem nie mogą być związane z produkcją świń.

Wnioski o pomoc można składać od 3 stycznia 2022 r. łącznie w zakończonych 10. naborach przeprowadzonych w ramach PROW 2014 - 2020 umowy o przyznaniu wsparcia zostały podpisane z ok. 600 beneficjentami na kwotę 31,3 mln zł.

Źródło: ARiMR

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Skórki cytrusów

Pomarańczowe i cytrynowe skórki to według wielu doskonały dodatek do świątecznych ciast. Nic dziwnego: zawierają olejki eteryczne, które nadają potrawom atrakcyjny zapach, mają także liczne właściwości prozdrowotne. To jednak tylko połowa prawdy. Większość owoców cytrusowych trafiających na nasz rynek jest zabezpieczana przed zepsuciem za pomocą substancji, które mogą być szkodliwe dla zdrowia. Nie znaczy to jednak, że zupełnie powinniśmy zrezygnować z jedzenia skórek.

Cytrusy dostępne w naszych sklepach pochodzą przede wszystkim z upraw konwencjonalnych, czyli takich, na których możliwe jest stosowanie pestycydów i herbicydów. Zebrane owoce trzeba odpowiednio przygotować do dalekiej podróży. Do tego celu bardzo przydają się substancje konserwujące (np. imazalil, tiabendazol) oraz grzybobójcze (np. orto-fenylfenolan sodu). Na koniec owoce często są nabłyszczane i woskowane, by wyglądały jeszcze bardziej smakowicie i zachęcały do zakupu. W efekcie powierzchnia pomarańczy, cytryny, mandarynki czy grejpfruta to siedlisko kilku różnych substancji chemicznych.

Skórka chroni owoc

Na szczęście cytrusy to owoce dosyć gruboskórne. Z badań naukowych wynika, że stosowane substancje magazynują się w skórce i w zasadzie nie docierają do samego owocu. I chociaż na powierzchni pomarańczy wykryto wysokie stężenia konserwantów takich jak tiabendazol i imazalil, to nie przeniknęły one do jej wnętrza. W miąższu stężenie tiabendazolu było niższe niż granica wykrywalności, natomiast dla imazalilu wynosiło 0,04 mg/kg pomarańczy (czyli poniżej ostrej dawki referencyjnej ARfD, która wynosi dla tej substancji 0,05 mg/kg asy ciała).

Wnętrze owocu możemy zanieczyścić chemikaliami ze skórki, jeśli przygotujemy je do spożycia w niewłaściwy sposób. Cytrusy trzeba przede wszystkim porządnie umyć przed obraniem, nie zapominając o wyczyszczeniu rąk.

Jak myć cytrusy

Część substancji, które osiadają na skórkach cytrusów, jest rozpuszczalna w wodzie: aby je usunąć, trzeba tylko umyć owoce ciepłą (60-70 st. C) wodą przy użyciu szczoteczki i ewentualnie płynu do mycia naczyń. Ta metoda wystarczy, jeśli chcemy jeść sam miąższ. To jednak za mało, by bez strachu dodać do ciasta skór-

kę – w takim wypadku trzeba pozbyć się jeszcze substancji nierozpuszczalnych w wodzie. Można to zrobić w bardzo prosty sposób: owoce najpierw płuczemy w wodzie o odczynie kwaśnym (z dodatkiem octu jabłkowego lub kwasu cytrynowego), dzięki czemu pozbędziemy się bakterii, a następnie w roztworze zasadowym (wodzie z dodatkiem sody oczyszczonej), żeby pozbyć się pozostałości pestycydów i konserwantów.

Ekologiczne cytrusy

Zgodnie z prawem w ekologicznej uprawie owoców nie można stosować syntetycznych pestycydów i herbicydów. Stosowanie środków syntetycznych zabronione jest także podczas ich przechowywania. Cytrusy oznaczone jako ekologiczne nie wymagają więc mycia w roztworze zasadowym. Na pewno jednak war-

to porządnie oczyścić je z bakterii i innych zabrudzeń powstałych podczas przechowywania i transportu.

Cenna skórka

Olejki eteryczne zawarte w skórkach owoców cytrusowych mają wiele właściwości zdrowotnych: dzięki zdolności neutralizowania wolnych rodników i silnym właściwościom przeciwutleniającym działają korzystnie w profilaktyce nowotworów i chorób układu krążenia, a także wzmacniają odporność organizmu dzięki działaniu przeciwbakteryjnemu i przeciwwirusowemu. Trzeba jednak zwrócić uwagę na to, by podczas jedzenia owoców cytrusowych przy okazji nie dostarczać naszemu organizmowi szkodliwych pozostałości pestycydów, konserwantów czy środków grzybobójczych.

Źródło: www.akademiodobregosmaku.sggw.pl

Z okazji nadchodzących
Świąt Bożego Narodzenia
wszystkim naszym Klientom i Przyjaciółom,
a także Czytelnikom miesięcznika „W nowej roli!”
życzymy,
by te dni były czasem pełnym radości, nadziei
i wspaniałych spotkań przy świątecznym stole.
A w Nowym 2023 Roku życzymy Państwu wszelkiej
pomyślności, zdrowia i spełnienia marzeń!

Zarząd i Pracownicy
Łódzkiego Rynku Hurtowego
„Zjazdowa” S.A.

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

Święty dla wszystkich i od wszystkiego

Mówi się o Nim, że to Święty bardzo zapracowany. Nie tylko dlatego, że tak wiele osób czeka na jego prezenty.

Na przestrzeni wieków modliły się do Niego panny, zakochani i małżonkowie; patronował aktowi poczęcia, ciąży i narodzinom. Powierzano Jego opiece dzieci. Troszczył się zarówno o biednych, jak i bogatych. Strzegł majątków i posagów. Zwracano się do Niego w przypadku utraty jakiś dóbr lub kradzieży. Pełnił tak liczne i wzajemnie przeczące sobie funkcje, że tylko jako Święty mógł nad nimi zapanować i się nie pogubić.

Na patrona wybrali go sobie złodzieje, kłusownicy, żeglarze, rybacy, więźniowie, a także literaci, piekarze, krawcy i kupcy. Był świętym uniwersalnym, bliskim ludziom i ich słabościom. Na polskich wsiach czczony był przede wszystkim jako patron dobytku i gospodarstwa; chronił między innymi przed wilkami. O kulcie Świętego Mikołaja w Polsce świadczą chociażby liczba ponad 300 kościołów pod Jego wezwaniem.

Na wschodzie Mikołaj do czasów współczesnych pozostał świętym i jego kult ma charakter religijny. Jak pisze B.A. Uspieński: „Święty Mikołaj jest tu czczony z całą powagą. W tygodniowym cyklu liturgicznym, gdzie każdy dzień posiada własny temat, «czwartek jest dniem wszystkich apostołów, świętego Mikołaja i wszystkich świętych.» Nieznana jest tradycja świętego składającego podarki w tak rozmaicie rozwiniętych zwyczajach, jak ma to miejsce na zachodzie.”

Kilka faktów o świętym Mikołaju

Po pierwsze naprawdę żył. Było to na przełomie III i IV wieku. Mieszkał w Licji, krainie Azji Mniejszej, na terenie **dzisiejszej Turcji**. Miał na imię Mikołaj i został biskupem miasta Miry (dzisiaj Demre). **6 grudnia – to tak naprawdę dzień jego śmierci.** Tych parę zdań składa się na całą biografię Mikołaja, wielkiego Świętego Wschodu i zliczowanego świętego Zachodu. Źródła hagiograficzne podają, że w 1957 roku specjalna komisja, w której uczestniczyli delegaci papiescy, zbadała szczątki świętego Mikołaja. Ekspertyza wzbogaciła biografię Świętego o nowe fakty – wykazała, że miał 167 cm wzrostu, był krępej budowy a umarł w wieku około 70-80 lat. Resztę informacji o świętym mamy już z legend, a także – co nie mniej istotne w Jego przypadku – z własnego doświadczenia: doświadczenia bycia obdarowywanym i obdarowującym.

Co mówią legendy?

Urodził się w rodzinie zamożnej i świątobliwej. Od najmłodszych lat odznaczał się wielką pobożnością i wrażliwością na potrzeby innych ludzi. Choć nie chciał rozgłosu, zasłynął z tego, że wspomógł rodzinę biednego sąsiada, który nie miał pieniędzy, by sprawić swoim córkom posag. Mikołaj potajemnie przez trzy noce wrzucał do domu tego biednego człowieka po woreczku złota. To właśnie z tej legendy badacze tradycji Świętego wywodzą zwyczaj potajemnego obdarowywania dzieci przez Mikołaja. W innej legendzie ocala od wyroku śmierci trzech niewinnie skazanych młodzieńców. Święty zasłynął też z wielu cudów. Między innymi ratuje od zatonięcia rybaków, którzy podczas burzy na morzu wzywają Jego pomocy, przywraca życie trzem chłopcom okradzionym i zamordowanym przez podstępного karczarza.

Historia kultu Świętego Mikołaja

Kult, jakim otaczano Świętego Mikołaja sięga VI wieku i wywodzi się z miejsca, gdzie sprawował biskupstwo, z Miry. Ale rozwój tego kultu przebiegał jakby w dwóch kierunkach: geograficznych i kulturowych.

Nurt bizantyjski, ocalił świętość i powagę biskupią Mikołaja. W kościele wschodnim czczony jest do dziś jako Patron i Cudotwórca.

Nurt zachodni, to historia niezwykle dynamiczna, można powiedzieć – historia dodawania kolejnych wątków do biografii Świętego i do Jego wizerunku, która dziś zaowocowała postacią iście komercyjną, reklamową, prawie bez żadnych, zewnętrznych atrybutów świętości.

W zachodniej tradycji Świętego Mikołaja, jak w zwierciadle, odbijają się losy pokoleń i grup społecznych, marzenia, tęsknoty i potrzeby ludzi. Śledząc jej rozwój można wiele dowiedzieć się o tych, którzy ją pielęgowali i udoskonalali w danym momencie dziejów. Dziś trudno uwierzyć, że te dwa wizerunki – poważnego, szczupłego i zatroskanego Świętego w biskupich szatach i z aureolą nad głową oraz jowialnego dziadunia w czerwonym stroju i czapka z pomponem, to wciąż ten sam człowiek, dobry biskup Mikołaj, żyjący niegdyś w dalekiej krainie Azji Mniejszej. To, co ocalało w tradycji, i co łączy te dwie tak różne postaci – to szczodrość i wrażliwość na ludzką krzywdę.

Czy mówić dzieciom o Świętym Mikołaju?

W długiej dyskusji nad wychowawczą rolą tej tradycji, która co jakiś czas ożywa i dzieli świat na tych, co są za i przeciw, trzeba przyznać, że postać Świętego, jak najbardziej historyczna, ale i cudowna zarazem – uczy nas ciągle hojności i dzielenia się z innymi. I może nie bez znaczenia jest fakt, że pojawia się na takim etapie rozwoju dziecka, kiedy mały człowiek mocno skoncentrowany jest na swoich potrzebach. Uczy też cierpliwości w oczekiwaniu na nagrodę. I w tak szczególny sposób, bo „na żywo” i w rodzinnym domu, a nie tylko na ekranie filmowym – zaspakaja dziecięcą potrzebę przeżywania cudowności. Nic więc dziwnego, że kiedy dorastamy, chcemy być do Niego podobni, co z pewnością czyni nas i świat lepszymi.

I na koniec

Grób Świętego Mikołaja mieści się we Włoszech, w Bari. To właśnie tam żeglarze przewieźli w XI wieku szczątki świętego z Miry. Natomiast w Mirze do dziś stoją ruiny kościoła, w którym Święty Mikołaj sprawował biskupstwo.

„Jeśli stwierdzicie, że nie nadeszły wszystkie rzeczy, o które prosiliście, bądź też nie ma ich tak dużo, jak kiedyś, musicie pamiętać, że w te Święta na całym świecie jest bardzo dużo biednych i głodujących ludzi. [...]” – tak w 1931 roku pisał do swoich dzieci J.R.R. Tolkien, wcielając się w postać Świętego Mikołaja.

My też możemy zrobić dziś podobnie. Jest zima roku 2022. Trwa wojna w Ukrainie. Weźmy na plecy mikołajowy worek z prezentami i zanieśmy tam, gdzie ktoś na nie bardzo czeka.

Monika Mazurczak-Kaczmarek, FWW

Źródło: www.witrynawiejska.org.pl

Ilustracja, źródło: Fresk katedry klasztoru Ferapontov (Dionizjusz, 1502), źródło: Wikipedia

Ikona Św. Mikołaja autorstwa Aleksa Petrov
- źródło: Wikipedia, Domena publiczna